

СПІЛЬНЕ КОМЮНІКЕ

ВІДНОВЛЕННЯ СПРАВЕДЛИВОСТІ

19 вересня 2024 року

Грунтуючись на результатах Саміту високого рівня про мир в Україні, який відбувся 15–16 червня 2024 року у Швейцарії,

будуючи спільний шлях, окреслений під час третьої тематичної конференції Формули миру, присвяченої сьомому пункту «Відновлення справедливості» Формули миру Президента України, яка відбулася в онлайн-форматі 19 вересня 2024 року,

перед лицем глибоких людських страждань і широкомасштабних руйнувань, спричинених агресивною війною, яку веде проти України Російська Федерація,

ми об'єднані непохитною рішучістю прокласти шлях до миру, відповідальності та відновлення справедливості для України.

Ми віримо, що досягнення всеосяжного, справедливого та стійкого миру можливе лише за умови відновлення поваги до міжнародного права, починаючи зі Статуту Організації Об'єднаних Націй. Ми підкреслюємо важливість забезпечення відповідальності за найтяжчі злочини за міжнародним правом, скоєні на території України та проти України, шляхом належного, справедливого та незалежного розслідування на національному та міжнародному рівнях.

Російська Федерація та її найвище керівництво повинні понести відповідальність за порушення міжнародного права в та проти України, зокрема за злочин агресії в порушення Статуту ООН, а також за будь-які порушення міжнародного гуманітарного права та прав людини. Російська Федерація та її найвище керівництво повинні понести правові наслідки за всі міжнародно-протиправні діяння, включно з відшкодуванням збитків за всю шкоду, завдану такими діяннями.

Тому ми вкотре підтверджуємо нашу рішучу відданість просуванню миру, відповідальності та справедливості. Ми закликаємо світову спільноту об'єднатися в цих узгоджених зусиллях, сприяючи надійній та ефективній відповіді на тривалі виклики, спричинені агресією проти України.

1. Забезпечення ефективного розслідування на національному рівні

З метою посилення можливостей національного розслідування та судового переслідування ми зобов'язуємося зміцнити зусилля України шляхом підтримки її спеціалізованих підрозділів, призначених для

розслідування та судового переслідування міжнародних злочинів, серед іншого злочину геноциду, злочину проти людяності та воєнних злочинів, зокрема катування та/або іншого жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження із цивільними та військовополоненими в місцях ув'язнення, сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, незаконного переміщення та депортації Росією тисяч українських дітей, а також знищення культурної спадщини та завдання шкоди навколишньому середовищу. Ми наголошуємо на важливості посилення можливостей України, що відповідають міжнародним стандартам, на шляху до майбутнього членства в ЄС.

Для посилення технічних і людських ресурсів ми визнаємо важливість і необхідність надання постійної та безперервної технічної допомоги та можливостей із розбудови потенціалу для українських прокурорів і слідчих органів з метою підвищення їхньої оперативної ефективності.

Більш того, ми також визнаємо необхідність та важливість міжнародної судової співпраці в національних розслідуваннях через такі засоби, як обмін інформацією та доказами.

2. Забезпечення відповідальності за злочин агресії

З метою притягнення до відповідальності за злочин агресії проти України ми підтримуємо та висловлюємо рішучість у наданні допомоги для продовження діяльності Міжнародного центру з переслідування за злочин агресії проти України (ІСРА) за підтримки Євроюсту, який є ключовим координаційним майданчиком для держав із підтримання національних розслідувань щодо злочину агресії проти України та забезпечення ефективної підготовки та сприяння майбутнім переслідуванням злочину агресії проти України.

Ми визнаємо, що відстоювання та забезпечення притягнення до відповідальності за злочин агресії проти України мають важливе значення для тривалого миру, справедливості та припинення безкарності. Ми прагнемо просувати необхідні правові інструменти для притягнення до відповідальності за злочин агресії проти України, що може охоплювати створення спеціального трибуналу.

3. Продовження стратегічного партнерства з механізмами міжнародного правосуддя

З метою забезпечення відповідальності на міжнародному рівні ми залишаємось відданими підтримці низки розслідувань російських злочинів в Україні, включно з тими, що проводяться Міжнародним кримінальним судом (МКС) у справах, пов'язаних із міжнародними злочинами, які підпадають під юрисдикцію МКС. Ми твердо налаштовані на тісну

співпрацю з іншими міжнародними механізмами, включно із, зокрема, Незалежною міжнародною комісією з розслідування порушень в Україні та Комісією ОБСЄ зі встановлення фактів.

Наше зобов'язання поширюється на підтримку та адвокацію механізмів, спрямованих на подолання проблеми міжнародних злочинів відповідно до норм міжнародного гуманітарного права, міжнародного кримінального права та міжнародного права прав людини.

4. Сприяння двостороннім і багатостороннім міждержавним партнерствам для розслідування та судового переслідування

У своїй прихильності досягненню всебічної відповідальності ми прагнемо розширювати наше двостороннє та багатостороннє партнерство. У зв'язку з цим ми високо оцінюємо роботу, виконану в межах Спільної слідчої групи (ЛІТ) та інших двосторонніх та багатосторонніх форумів. Ми координуємо міжнародні та національні зусилля з підзвітності через Групу діалогу та інші платформи для співпраці, забезпечуючи єдиний та ефективний підхід.

Сприяючи ефективній співпраці з третіми державами, міжнародними організаціями та громадянським суспільством, ми забезпечуємо ефективне функціонування та взаємодію різних ініціатив, спрямованих на забезпечення відповідальності.

5. Компенсація за збитки, втрати та шкоду

У зв'язку зі значними збитками, втратами та шкодою, спричиненими агресією Російської Федерації, ми прагнемо підтримувати виконання резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/ES-11/5 та створення Реєстру збитків, завданих агресією Російської Федерації проти України. Ми висловлюємо рішучість продовжувати працювати над створенням всеосяжного міжнародного механізму компенсації для відшкодування збитків, втрат і шкоди, що виникли внаслідок міжнародно-протиправних діянь Російської Федерації в та проти України. Реєстр був створений і наразі приймає позови, що є першим кроком у цьому процесі. Наступний крок – створення позовної комісії, яка зможе розглянути фактичні та правові підстави й докази позовів для їх оцінки та майбутньої виплати компенсацій.

Ми також твердо налаштовані на посилення санкційних заходів для обмеження спроможності Російської Федерації підтримувати агресію. Ми підтверджуємо, що Російська Федерація зобов'язана заплатити за ті збитки, яких вона завдала в Україні, та, згідно з нашим відповідним чинним законодавством, російські суверенні активи залишатимуться знерухомленими, допоки Російська Федерація не завершить свою незаконну агресивну війну та не заплатить за збитки, яких вона завдала Україні.

Ми твердо налаштовані забезпечити повну відповідальність, щоб досягти справедливості, і підтримуємо Україну в одержанні компенсації за збитки, втрати та шкоду, спричинені агресією Росії.

Ми нагадуємо про важливість визнання та забезпечення потреб і прав жертв російської агресії проти України, забезпечення того, щоб їхні голоси були почуті, а їхні страждання були належним чином враховані в процесі збору позовів про компенсацію.